

KESKKONNAMINISTEERIUM

Reovee kohtkäitlussüsteemide ja puhumise regulatsioon

Tatjana Rõõm
Veeosakonna nõunik
Mai 2023

Purgimine, kohtkäitlus ja keda see puudutab?

- 2019. a seisuga ca 225 tuhat elanikku kasutab reovee käitlemiseks kohtkäitluse süsteeme.
- Nendest ca 25 tuhat elanikku asuvad reoveekogumisalal üle 2000ie. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniseaduse § 47 reguleerib purgimisteenuse korraldamist reoveekogumisaladel üle 2000ie (sätte jõustumine jaanuar 2025).
- Eesti peale kokku on 80 töötavat purglat ja purgimisteenuse pakkujaid ehk purgijaid on 132.
- Purgimisteenus on vabaturu teenus, kuid purglad kuuluvad vee-ettevõtjatele. Purglaid omavaid vee-ettevõtteid on 49.
- Reovee kohtkäitluse ja äraveo reguleerimine on kõigi 79 omavalitsuse kohustus

Kuidas on kohtkäitlus reguleeritud praegu?

VeeS § 104 lg 1 kohaselt on KOV kohustatud korraldama asulareovee kogumise ja selle puhastamise

VeeS § 105 Reoveekogumisalale koormusega 1000 inimekvivalendi(IE) või rohkem on KOV kohustatud rajama purgimissõlme tekkinud ja kogutud reovee juhtimiseks reoveepuhastisse. Reoveekogumisalale koormusega alla 1000(IE) KOV on kohustatud rajama purgimissõlme, kui lähim purgimissõlm asub kaugemal kui 30 kilomeetrit.

Lisaks VeeS § 104 lg 7 kohaselt tuleb kohalikul omavalitsusel oma halduspiirkonnas kehtestada reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskiri ning VeeS § 250 lg 5 kohaselt on lisaks KeA-le on KOVil õigus äraveo eeskirjade nõuete täitmise üle teostada järelevalvet.

§124.Reovee puhastamise tingimused

- Reovesi tuleb puhastada kohapeal, juhtida reoveepuhastisse või koguda kogumismahutisse ja vedada purgimissõlme, kui käesolevas jaos ei ole sätestatud teisiti.
- Reoveekogumisalal ja väljaspool reoveekogumisala sellisel alal, kus puudub ühiskanalisatsioon, peab reoveetekitaja koguma reovee lekkekindlasse kogumismahutisse ning korraldama selle veo kohaliku omavalitsuse ühisveevärgi ja-kanalisatsiooni arendamiskavas määratud purgimissõlme.
- Reoveekogumisalal koormusega alla 2000 inimekvivalendi, kus puudub ühiskanalisatsioon, võib lisaks eelnevale rajada reoveepuhastamiseks omapuhasti ja juhtida bioloogiliselt või süvapuhastatud reovett suublasse.
- Reoveekogumisalal koormusega 2000 inimekvivalenti või rohkem on omapuhastite kasutamine keelatud. Nimetatud keeldu ei kohaldata eelpuhastitele ega tööstusreoveepuhastitele.

§124.Reovee puhastamise tingimused

- Reoveekogumisalal koormusega 2000 inimekvivalenti või rohkem võib rajada mitu reoveepuhastit, kui iga rajatava reoveepuhasti projekteeritud reostuskoormus on vähemalt 50 inimekvivalenti.
- Väljaspool reoveekogumisala, kus puudub ühiskanalisatsioon, võib rajada omapuhasti või kasutada lekkekindlaid kogumismahuteid.

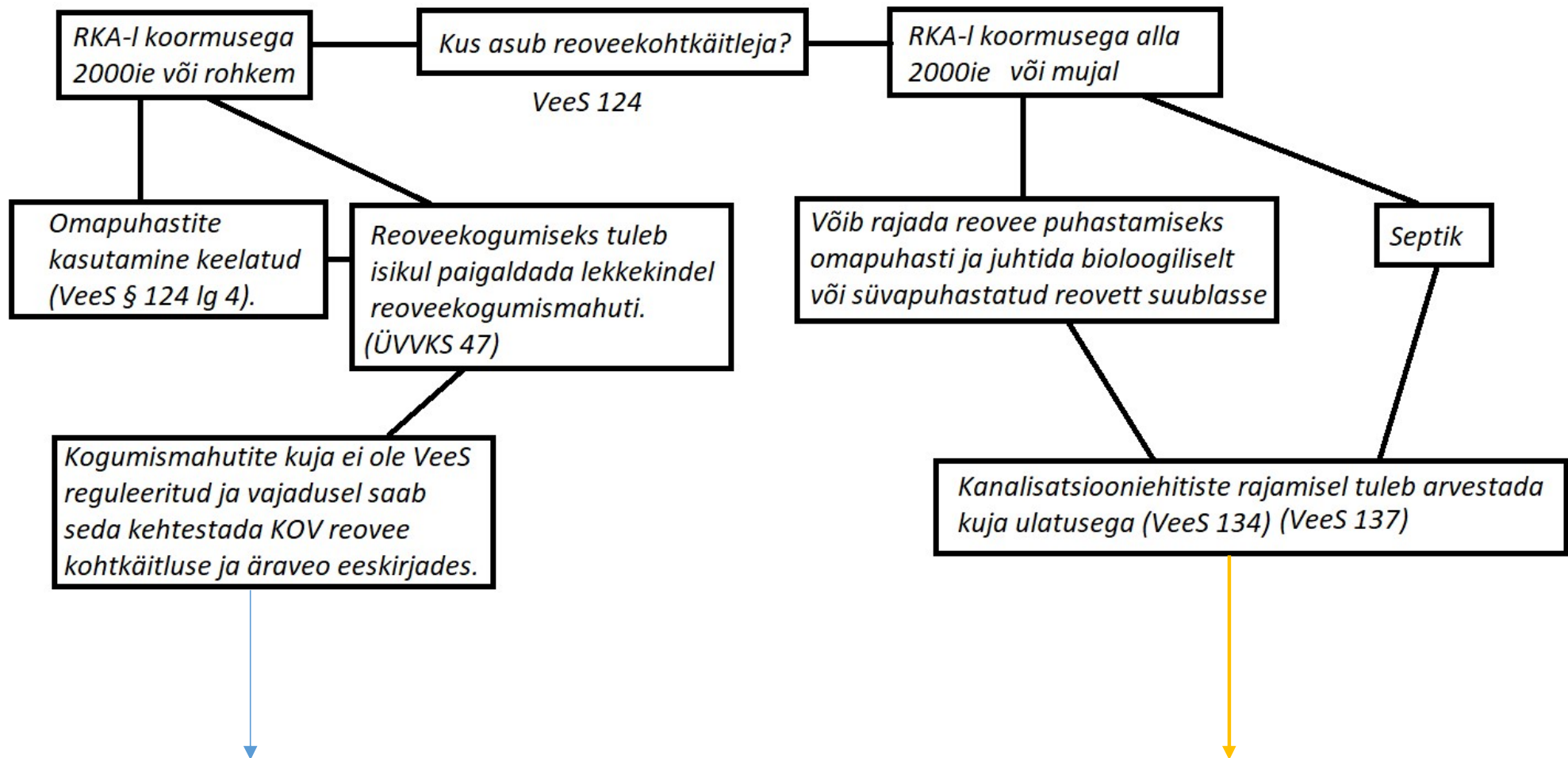

Kogumismahuti kuja?

- Reoveekogumisalal koormusega 2000 inimekvivalenti või rohkem võib kasutada reoveekogumiseks lekkekindlaid kogumismahuteid.
- Kogumismahutite kuja ei ole VeeS reguleeritud ja vajadusel saab seda kehtestada KOV reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirjades.
- Uue ÜVVKS-i järgi pürgimisteenust korraldab vee-ettevõtja sama hinnaga, mis on ÜVVK teenus.

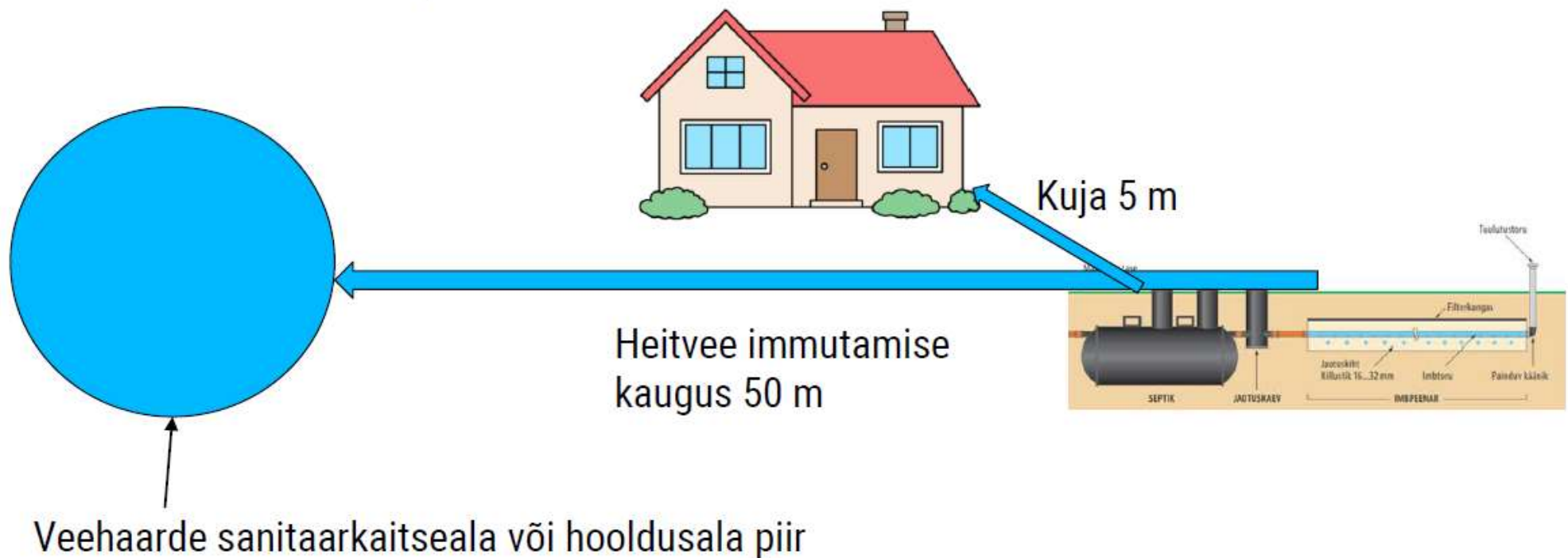
Meelespea 1

§127. Heitvee ja saasteainete juhtimine veehaarde sanitaarkaitse-või hooldusalal

- Heitvee ja saasteainete pinnasesse juhtimine ei ole lubatud veehaarde sanitaarkaitsealal ja hooldusalal ning lähemal kui 50 meetrit sanitaarkaitseala või hooldusala välispiirist:

§ 154. Hooldusala ja tegevuse keelamine hooldusalal

Hooldusala on 10 m.

(5) Hooldusalal on põhjavee saastumise vältimiseks keelatud tegevus, mis võib ohustada põhjaveekihi vee omadusi, sealhulgas:

- 1) väetise ja taimekaitsevahendi hoidmine ja kasutamine;
- 2) karjatamine;
- 3) ohtlike ainete juhtimine pinnasesse ja põhjavette;
- 4) maaparandussüsteemide rajamine;
- 5) sellise ehitise ehitamine, millega kaasneb keskkonnoaht;
- 6) reoveesette kasutamine, sõnniku ja vadaku laotamine ning sõnnikuauna paigutamine;
- 7) kanalisatsiooni või reovee kogumissüsteemi rajamine ja heitvee või saasteainete pinnasesse juhtimine;**
- 8) kalmistu rajamine;
- 9) jäätmete käitlemine;
- 10) maavara kaevandamine.

§ 149. Põhjaveehaarde sanitaarkaitseala ulatus

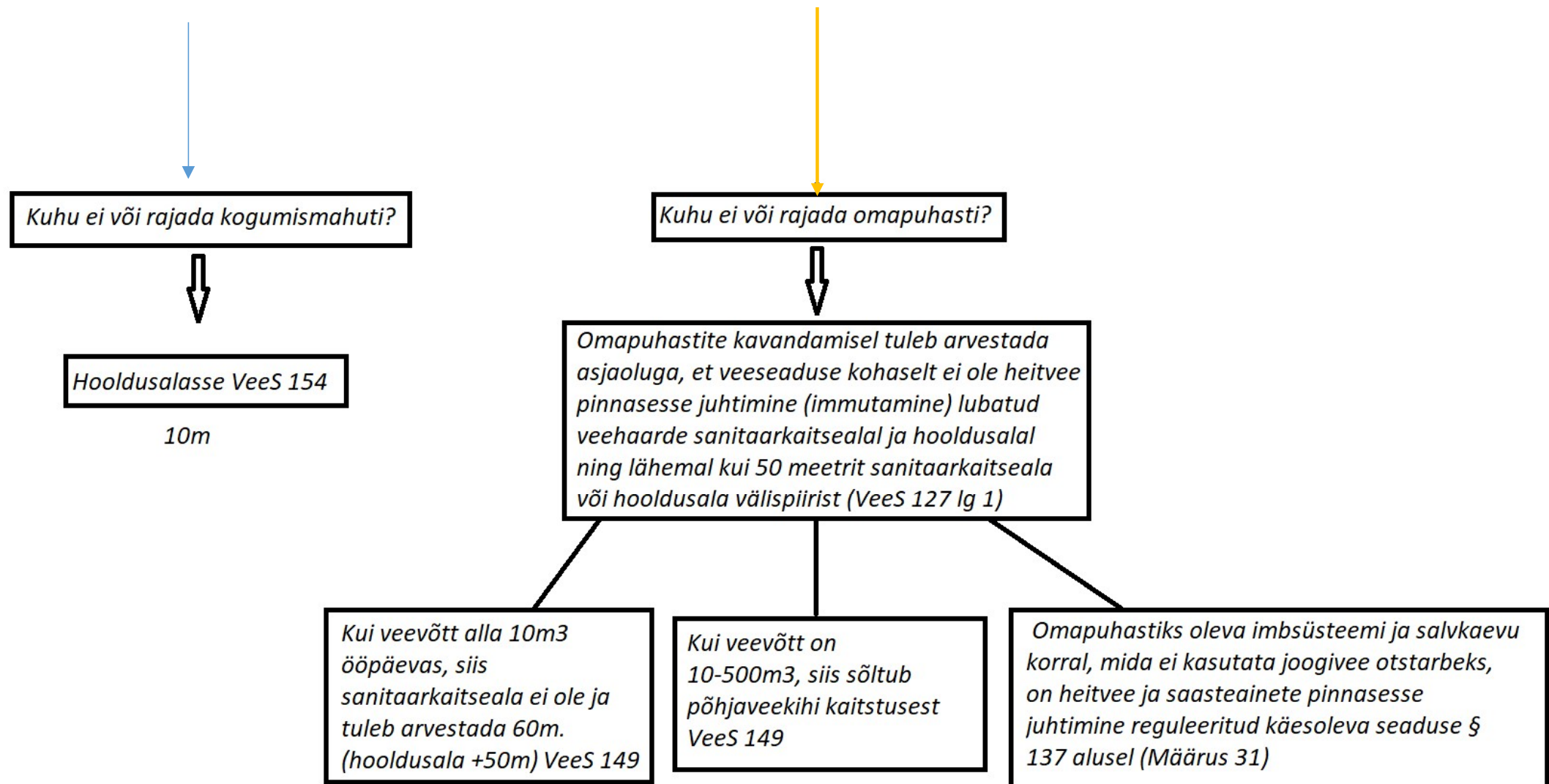
(1) Kui põhjaveehaarde projektikohane veevõtt on 10–500 kuupmeetrit ööpäevas, on sanitaarkaitseala ulatus:

- 1) 10 meetrit, kui veehaardega avatud põhjaveekiht on kaitstud;
- 2) 30 meetrit, kui veehaardega avatud põhjaveekiht on keskmiselt kaitstud või suhteliselt kaitstud;
- 3) 50 meetrit, kui veehaardega avatud põhjaveekiht on kaitsmata või nõrgalt kaitstud.

Alla 10 kuupmeetri ööpäevas sanitaarkaitseala ei ole.

Meelespea 2

Olulisemad probleemid seoses kohtkäitluse reguleerimisega

- KOV-il puuduvad andmed kohtkäitluse mahu ja vastavuse kohta
- Puudulik koostöö vee-ettevõtetega
- ÜVVK AK-s pole purgimissõlmede planeerimisel arvestatud kohtkäitluse vajadustega
 - Puudulik regulatsioon vedajatele, kes pakuvad purgimisteenust:
 - vedaja aruandluskohustus KOV-le,
 - vedaja registreerimis kohustus
 - Puudulik järelevalve

Asulareoveedirektiivi eelnõu

- ✓ näeb ette kohtkäitlusregistri loomist (artikkel 4) ja korrapärasest järelevalvet aastaks 2025.
- ✓ Lisaks kohtkäitlussüsteemide (IAS) jaoks töötatakse välja aastaks 2025 uued standardid.

Kohtkäitlejate registri loomine

- Ehitusregistri baasil
- Kohtkäitlusregister peaks sisaldama vähemalt järgnevat infot:
 - ✓ kohtkäitlussüsteemi asukoht kinnistu tasemel
 - ✓ kohtkäitlussüsteemi tüüp ja maht
 - ✓ kohtkäitlussüsteemi tühjendamisesagedus
 - ✓ kohtkäitlussüsteemi seisukord ja vanus

Kohtkäitkätlussüsteemide registreerimise kohustus

- ✓ Kohtkäitlejad peavad registreerima oma kohtkäitlussüsteem registris.
- ✓ Registreerimisvõimalus eesti.ee-s ja KOVis

Purgijate registreerimise ja avalikustamise kohustus

- ✓ KOVid peavad registreerima kõik purgijad, kes osutavad teenust nende territooriumil
- ✓ Tagab ülevaate, kes KOVi territooriumil osutab teenust ja millised piirkonnad on teenusega kaetud
- ✓ Annab elanikele informatsiooni, kelle käest saab teenust tellida

Kohtkäitluse ja äraveo eeskirjade üldnõuete loomine seaduse tasandil

Reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskiri peaks sätestama vähemalt järgnevat:

- ✓ nõuded reovee kohtkäitlussüsteemidele;
- ✓ nõuded reovee kohtkäitlussüsteemide kasutamiseks ja hooldamiseks;
- ✓ nõuded reovee äraveo teenuse osutamiseks;
- ✓ nõuded puhastamisele

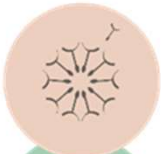

Järelevalve kohustus on KOVi

- ✓ Õiguslik raamistik toetab lähenemist, et kohustused ja õigused kohtkätlikes tekkiva reovee üle on KOVi, siis tuleks ka järelevalve kohustus suunata KOVile

Kokkuvõte

Kohtkäitlejate riikliku registri loomine

Kohtkäitlejatele KKS-i registreerimise kohustus riiklikus registris

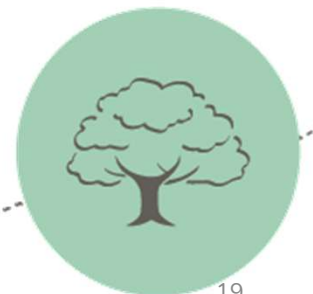
KOVile purgijate registreerimise kohustus

ja järelevalve kohustus

Kohtkäitluse ja äraveo eeskirjade üldnõuete loomine seaduse tasandil

Ajakava

Orienteeruv aeg	Tegevus
august 2019	Sihtrühmadega kohtumine ja võimalike lahenduste ettepanekute esitamine
jaanuar - märts 2020	Purgimisanalüüsi jaoks info kogumine
märts - mai 2021	Purgimisanalüüsi koostamine
mai 2021	Purgimisanalüüsi avalikustamine Keskkonnaministeeriumi kodulehel, tutvustamine partneritele
september 2021 -november 2022	VeeS muudatuse VTK koostamine
mai 2023	VTK esitamine EISi
juuni 2023	VeeS muudatuse VTK tutvustamine sihtrühmadele
juuni 2023	Ettepanekute esitamine sihtrühmade poolt ja tagasiside andmine esitatud ettepanekutele
oktoober 2023	Eelnõu koostamine
oktoober 2023	Eelnõu tutvustus partneritele
november 2023	Eelnõu ja seletuskirja kooskõlastamiseks esitamine (EISi) ja tutvustamine
detsember 2023	Ettepanekute esitamine sihtrühmade poolt
mai 2024	Eelnõu esitamine VV-le

KESKKONNAMINISTEERIUM

TÄNAN
TÄHELEPANU EEST!